ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
“АЕРЫМ ПРЕДМЕТЛАР ТИРӘНТЕН ӨЙРӘНЕЛӘ ТОРГАН
2НЧЕ АЛЕКСЕЕВСК УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРУ МӘКТӘБЕ”
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМИ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЯСЕ

«КАРАЛДЫ» Методик берләшмә җитәкчесе ____________И.Х.Замалиева МБ утырышы беркетмәсе №1 «25» август 2016 ел	**«КИЛЕШЕНДЕ»** Директор урынбасары _________Л.Р.Ягудина «27» август 2016 ел	**«РАСЛАНДЫ»** Мәктәп директоры ___________Л.Н.Липлянина Педагогик совет беркетмәсе 233 нче номерлы боерык белән гамәлгә кертелде. 31 нче август 2016 ел

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы
Сөнгатуллина Флюра Сафуат кызының
7«А» сыйныфы өчен татар теленнән
эш программасы

Педагогик киңәшмә
утырышында каралды.
Беркетмә №1
31 август 2016 ел

2016– 2017 уку елы

Татар теле
Класс **7а**
Укытучы Сунгатуллина Флюра Сафуатовна
Сәгатьләр саны:
Барысы - 70 сәг.;
Атнага - 2 сәг.

Планлаштыру “Рус телендә урта(тулы) гомуми белем бирү мәктәбендә укучы татар балаларына татар телен укыту программасына (1 -11 нче сыйныфлар) , Ч.М. Харисова,К.СФәтхуллова,З.Н.Хабибуллина) , Казан, “Мәгариф” нәшрияты, 2011) нигезләнеп төзелде. Программа нигезенә Татарстан Мәгариф һәм фән министрлыгының мәктәпләрдә урта һәм тулы белем алу стандартлары салынды.

Дәреслек: В.АГарипова, С.Х Айдарова.Т.Г.Нәбиуллина Татар теле. Рус телендә төп гомуми белем бирүче мәктәпнең 7 нче сыйныфы өчен дәреслек (татар балалары өчен) , Казан, “Мәгариф” нәшрияты, 2015 ел.
Диктантлар – 5
Изложениеләр – 4
Сочинение – 3

Программа нигезенә Россия, Татарстан Мәгариф һәм фән министрлыкларының мәктәпләрдә урта һәм тулы белем алу стандартлары салынды, “Рус мәктәпләрендә укучы татар балаларына ана теле һәм әдәбият укыту программалары”на(1- 11 нче сыйныфлар. – Казан: Мәгариф, 2010), Татарстан Республикасының Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан расланып тәкъдим ителгән Татар теле: Рус телендә урта гомуми белем бирүче мәктәпләрнең 7 нчы сыйныфы өчен дәреслеккә (татар балалары өчен)/ Н. В. Максимов, М.З. Хәмидуллина, –Казан: “Мәгариф”, 2015) нигезләнеп төзелде.

7 сыйныфта татар теленнән үзләштерелергә
һәм камилләштерелергә тиешле гомумкүнекмәләр

Уку эшчәнлеген оештыра белү юнәлешендә	Китап, өстәмә мәгълүмат белән эш итә белү	Фикерләү белән бәйле күнекмәләр	Телдән һәм язма сөйләм үстерү һәм аралаша белү юнәлеше
1. Уку мәсьәләләрен мөстәкыйль билгеләү. 2. Уку операцияләрен планлаштыру. 3. Белем алуның рациональ ысулларын сайлау. 4. Үз-үзеңә контроль ясауның төрле формаларын үзләштерү. 5. Мөстәкыйль белем алу буенча эш башлау.	1. Дәреслек белән эш итә белү. 2. Төрле чыганаклар белән мөстәкыйль эш итә белү. 3. Төрле текстлар белән эш иткәндә сәнгатьлелекне саклый белү. 4. Сүзлекләрдән файдалана белү, белешмәәдәбият белән системалы эшләү. 5. Аудио-видео белән эш итә белү.	1. Уку мәсьәләсен куя белү. 2. Танып белү активлыгын үстерү. 3. Яңа теманы аңлауга мотив тудыру. 4. Төшенчә, термин, кагыйдә, закончалыкларны аңлап кабул итү күнекмәсен камилләштерү. 5. Логик алымнардан чагыштыру, анализ, гомумиләштерү, нәтиҗә ясау күнекмәләрен камилләштерү. 6. Грамматик анализ төрләрен үзләштерү:	1. Телдән сөйләм: • кагыйдәләрне аңлап эзлекле сөйли белү күнекмәсе; • сорауны формалаштыра белү һәм тулы җавап бирә белү күнекмәсе. 2. Язма сөйләм: • күчереп язу; • сүзлек диктанты — 18-25 сүз; • контроль диктант — уку елы башында - 55 - 65 сүз, • уку елы ахырында – 60-70 сүз • гади план буенча изложение язу:

		• мөстәкыйль сүз төркемнәренә морфологик анализ. 7. Тикшеренү ысуллары: • модельләштерү; • охшатып эшләү.	-уку елы башында —140 - 160 сүзле текст (язманың күләме — 85 - 95 сүз); -уку елы ахырында — 160-190 сүзле текст (язманың күләме — 95 - 105 сүз); • фикер йөртү элементлары кертеп, гади план төзеп сочинение язу; • эш кәгазьләре язу (рәхмәт хаты, мәкалә, тәбрикләү открыткасы, акт, сыйфатнамә).

Укучылар үзләштерергә тиешле белем һәм күнекмәләргә исемнең ясалыш ысулларын билгеләү, исемгә морфологик анализ ясау, сыйфатны тексста тану, төркемчәләрен билгеләү, асыл һәм нисби сыйфатларны бер – берсеннән аеру, исемләшкән сыйфатларны тикшерү, сөйләмдә куллану, сыйфатның ясалышын билгеләү, аңа морфологик анализ ясау кирә.

Укучылар саннарның саналмыш белән куллану үзенчәлеген, исемләшүен, төркемчәләрен, ясалыш төрләрен, дөрес язылышын белергә, санга морфологик анализ ясый белергә; алмашлыкның функциясен, төркемчәләрен, сөйләмдәге әһәмиятен белергә һәм урынлы кулланырга, алмашлыкка морфологик анализ ясый белергә тиеш.

Шулай ук 7 нчы сыйныфта татар теленнән үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләргә түбәндәгеләр кирә:

- Диалоглар төзү;
- Рәхмәт хаты язу;
- Грамматик биремле төрле типтагы диктантлар язу;
- Изложениеләр язу;
- Җөмләләр һәм текст тәрҗемә итү.

Әлеге сыйныфта белем сыйфаты югары, шуңа күрә аерым темаларны тирәнтен үзләштерү (мәсәлән, алмашлыклар) күздә тотыла. Күнегүләр һәм эш төрләре сайлаганда, укучыларның белемнәрен исәпкә алып, аларны төркемнәргә бүлеп эшләтү карала.

Укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр:

- ана теленең төп берәмлекләрен һәм аларның билгеләрен белү;
- телдән һәм язма сөйләм, диалог, монолог, аралашу ситуацияләрендә тел стильләре, текст төшенчәләрен аңлау һәм гамәлдә дөрес куллану;
- тыңлап аңлау һәм уку буенча телдән һәм язма рәвештә (радио, телевидениедән һ.б.) хәбәр ителгән мәгълүматны аңлау;
- сөйләү һәм язуда татар әдәби теленең төп нормаларын (орфоэпик, лексик, грамматик, орфографик һәм пунктацион)саклау һәм сөйләм әхлагы нормаларын үтәү;
- татар теленең фонетик, лексик системаларын һәм грамматик төзелешен өлешчә үзләштерү;
- сүзләрне төзелеше һәм ясалышы буенча тикшерә белү;
- ана теленең грамматик категорияләрен белү;
- грамматик үзенчәлекләренә карап, сүз төркемнәрен аера белү;
- сүз төркемнәренә морфологик анализ ясау;
- сүз, сүзтезмә, җөмләләрдәге хаталарны төзәтү;
- төрле сүзлекләрдән һәм белешмә характерындагы китаплардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан урынлы файдалану;
- текстның эчтәлеген телдән яки язмача тулы итеп, сайлап яки кыскача, гади җөмләләр кулланып сөйли белү;

- бирелгән темага, куелган максатка ярашлы рәвештә, төрле ситуацияләрдән чыгып, сурәтләү яки хикәяләү характерындагы текстларны телдән яки язмача әзерләү;
- сорауларга тулы һәм дөрес итеп җавап бирү;
- тормыш-көнкүреш, уку, иҗтимагый, мәдәни темаларга әңгәмә кору, үз фикереңне яклап, әңгәмә-бәхәс формасында сөйләшү күнекмәләренә ия булу
- текстның планын төзү яки аның эчтәлеген конспект формасында язу;
- тәкъдим ителгән текстларны рус теленнән татар теленә һәм татар теленнән рус теленә тәрҗемә итү;
- ана теленең башка фәннәрне өйрәнү һәм белем алу чарасы икәнен аңлау;
- татар теле дәресләрендә алган белем һәм күнекмәләрне ана теленең кеше һәм җәмгыять тормышында алып торган урынын аңлап куллана һәм бәяли белергә өйрәнү, татар теленең Татарстан Республикасында дәүләт теле буларак өйрәнелүен, аның иҗтимагый әһәмиятенең артуын аңлау.

Татар теленнән календарь – тематик планлаштыру.
7 А сыйныфы

№	Дәрес темасы	Уку эшчәнлеге төрләре	Үткәрү вакыты
1.	Туган телем - иркә гөлем, киңдер синә күңел түрем	Әңгәмә, сәнгатьле уку,яңа сүзләр өстендә эшләү.	5.09
2.	Морфология турында төшенчә	Кагыйдәне өйрәнү, күнегүләр эшләү, сәнгатьле уку.	7.09
3.	Исем Бөркетмә язу	Кагыйдәне өйрәнү,сәнгатьле уку	12.09
4	Сыйфат	Күнегүләр эшләү, дәреслек ,дәфтәр белән эшләү.	14.09
5	Сан	Кагыйдәне өйрәнү, күнегүләр эшләү,төркемнәрдә эш.	19.09
6	Алмашлык.Алмашлык төркемчәләре	Таблица өстендә эшләү, сорауларга җавап бирү.	21.09
7.	Рәвеш	Күнегүләр эшләү, дәфтәрләрдә эш.	26.09
8	“Морфология” темасы буенча диктант	Диктант.	28.09
ФИГЫЛЬ			
9	Фигыль. Фигыл.ь формасы	Кагыйдәне өйрәнү, таблицаөстендә эшләү,күнегүләр эшләү.	3.10
10	Фигыльнең барлык- юклык формасы	Дәреслек ,дәфтәр белән эшләү, рәсем буенча хикәя төзү.	5.10
11	Изложение. «Туган як матурлыгы»	Изложение	10.10
13.	Фигыль юнәлешләре	Таблица өстендә эшләү күнегүләр эшләү,сән.уку,	12.10
14.	Фигыль төркемчәләре	Кагыйдәне өйрәнү, яңа сүзләр өстендә эшләү, тест биремнәрен эшләү.	17.10
15.	Боерык фигыль .Боерык фигыльләрнең зат –сан белән төрләнеше	Таблица өстендә эшләү.сән. уку,җөмләләр җөзү.	19.10

16.	Изложение.(контроль)”Икмәк”	Изложение	24.10
	Затланышлы фигыльләр		
17.	Хаталар өстендә эш.	Хаталар өстендә эшләү.	26.10
18.	Хикәя фигыль. Хат язу.	Күнегүләр эшләү,кагыйдәне өйрәнү хат язу.	7.11
19.	Хикәя фигыль. Хәзерге заман хикәя фигыль	Кагыйдәне өйрәнү, төркемнәрдә эшләү, күнегүләр эәләү.	9.11
20	Хәзерге заман хикәя фигыльнең мәгънәләре	Дәреслек,дәфтәр белән эшләү,таблица өстендә эшләү.	14.11
21	“Хәзерге заман хикәя фигыль” темасы буенча диктант	Диктант.	16.11
22.	Үткән заман хикәя фигыль	Хаталар өстендә эшләү,таблица өстендә эшләү, җөмләләр төзү.	21.11
23	Билгесез үткән заман хикәя фигыль	Кагыйдәне өйрәнү, күнегүләр эшләү, төркемнәрдә эшләү.	23.11
24.	Үткән заман хикәя фигыльнең зат- сан белән төрләнеше.	Җөмләлр төзү,парлап эшләү, күнегүләр эшләү.	28.11
25.	Киләчәк заман хикәя фигыль. Киләчәк заман хикәя фиг. зат- сан белән төрләнеше	Кагыйдәне өйрәнү. дәфтәрләрдә эшләү,җөмләләр төзү.	30.11
26	Шарт фигыль. Шарт фигыльнең зат-сан белән төрләнеше	Кагыйдәне өйрәнү, сәнгатьле уку, таблица өстендә эшләү.	5.12
27	Изложение” Бакчада”Ф. Яруллиннан.	Изложение.	7.12
28	Контроль диктант.	Диктант	12.12
29	Шарт фигыльнең теләкне һәм үтенечне белдерү формалары.Шарт фиг.ьцмлщдщ кулланышы.	Күнегүләр эшләү, тест биремнәрен эшләү.	14.12
30	Сочинение « Минем яраткан шцгылем»	Сочинение.	19.12
31	Сыйфат фигыль Сыйфат фигыльнең сыйфат һәм фигыль белән уртак яклары	Кагыйдәне өйрәнү,сән. уку,яңа сүзләр өстендә эшләү.	21.12

32	Хәзерге заман сыйфат фигыль Үткән заман сыйфат фигыль	Кагыйдәне өйрәнү, дәреслек, дәфтәр белән эшләү,сән. уку	9.01
33	Киләчәк заман сыйфат фигыль Киләчәк заман сыйфат фигыльнең җөмләдә кулланылышы	Җөмләләр төзү, яңа сүзләр өстендә эшләү. Сорауларга җавап бирү.	11.01
34	Хәл фигыль. Хәл фигыльнең төрләре	Кагыйдәне өйрәнү, күнегүләр эшләү, төркемнәрдә эшләү.	16.01
35	“Хәл фигыль” темасы буенча диктант (контроль)	Диктант.	18.01
Тема: Затланышсыз фигыльләр.			
36	Исем фигыль Исем фигыльнең фигыль белән һәм исем белән уртак яклары	Кагыйдәне өйрәнү, күнегүләр зшләү.яңа сүзләр өстендә эшләү.	23.01
37	“Мәктәп” темасына диалог төзү	Диалоглар төзү, дәреслек, дәфтәр белән эшләү.	25.01
38	Изложение (контроль)	Изложение	30.01
39	Инфинитив Инфинитивның дөрес язылышы Инфинитивның җөмләдә кулланылышы	Кагыйдәне өйрәнү, сәнгатьле уку, җөмләләр төзү.	1.01
40	Мөстәкыйль фигыль- ләр” темасы буенча диктант	Диктант.	6.02
41	Ярдәмче фигыльләр Мөстәкыйль фи-гыльләрнең ярдәмче фигыль ролендә йөрүе	Хаталар өстендә эшләү, күнегүләр өстендә эшләү сән.уку.	8.02
42	Сочинение "Нинди һөнәр сайларга”	Сочинение”Нинди һөнәр сайларга”	13.02
43	Тест.	Тест биремнәрен эшләү.	15.02
44	"Безнең елга" темасы буенча хикәя язу	Хикәя язу, сүзлек өстендә эшләү.	20.02
45	Фигыльләрне татарчага тәрҗемә итү күнегүләре. Фигыльләрне гомумиләштереп кабатлау	Күнегүләр эшләү, төркемнәрдә эшләү, дәфтәрләрдә эшләү.	22.02
46	Фигыльләрнең төрле җөмлә кисәге булып йөрүе Фигыльләргә морфологик анализ ясау	Дәреслек, дәфтәр белән эшләү, яңа сүзләр өстендә эшләү.	27.02
47	“Фигыль” темасы буенча белемнәрне ныгыту	Күнегүләр эшләү, парлап эшләү,дәфтәрләрдә эшләү.	1 .03

48	Аваз иялтемнәре Аваз иялтемнәренең ясалышы	Кагыйдәне өйрәнү, сән. уку,яңа сүзләр өстендә эшләү.	6.03
49	Аваз иялтемнәренең сүзләр ясауга нигез булып торулары	Күнегүләр эшләү, рәсем өстендә эшләү, дәфтәрләрдә эшләү.	8.03
50	Аваз иялтемнәренең җөмләдә кулланылышы	. Сәнгатьле уку, тест биремнәрен үтәү, сорауларга җавап.	13.03
51	“Табигать дуслары” темасына сочинение	Сочинение.	15.03
53	Хәбәрлек сүзләр турында төшенчә.	Кагыйдәне өйрәнү, сәнгатьле уку,диалоглар төзү.	29.03
54	Хәбәрлек сүзләргә морфологик анализ	Күнегүләр эшләү,дәфтәрләрдә эшләү.тест	31.03
55	“Хәбәрлек сүзләр” темасы буенча диктант	Диктант.	3 .04
56	Бәйлек Бәйлекләрнең төркемчәләре	Таблица өстендә эшләү,җөмләләр төзү, дәфҗәрләрдә эшләү.	5 .04
57	Сочинение	Сочинение.	10 .04
58	Бәйлек сүзләр Бәйлекләргә морфологик анализ ясау	Сәнгатьле уку,сорауларга җаваплар бирү, күнегүләр эшләү.	12 .04
59	Изложение	Изложение.	17.04
60	Теркәгеч Теркәгечләрнең төркемчәләре.Тезүче теркәгечләр.	Таблица өстендә эшләү күнегүләр эшләү,диалоглар төзү.	19 .04
61	Теркәгечләрнең төркемчәләре. Ияртүче теркәгечләр	Кагыйдәне өйрәнү,сорауларга җавап бирү,дәфтәрләрдә.эшләү.	24 .04
62	Теркәгеч сүзләр Теркәгечләрнең дөрес язылышы	Күненүләр эшләү,тест биремнәрен эшләү,	1 .05
63.	Кисәкчә Кисәкчә төркемчәләре Кисәкчәләрнең дорес язылышы	Сәнгатьле уку, сорауларга җавап бирү, дәфтәрләрдә эшләү.	3..05
64	Әдәби герой турында сочинение язу	Сочинение	8 .05
65.	Ымлыклар Ымлыклар янында тыныш билгеләре	Кагыйдәне өйрәнү күнегүләр эшләү,сән. уку.	15 .05

66	“Морфология” темасы буенча тест	Тест биремнәре эшләү.	17.05
67	Контроль диктант	Контроль диктант	22. 05
68	Мөстәкыйль сүз төркемнәрен кабатлау	Күнегүләр эшләү, дәреслек белән эшләү, сорауларга җавап бирү.	24.05
69	Ярдәмлек сүз төркемнәрен кабатлау	Дәреслек белән эшләү, җөмләләр төзү,	29 .05
70	Уку елы дәвамында үтелгәннәрне кабатлау	Дәреслек ,дәфтәр белән эш,	31.05

Пронумеровано прошнуровано
И скреплено печатью
12 (двенадцать) листов
Учитель татарского языка и
Литературы

Алексеевская
средняя
общеобразовательная
школа №2
с углубленным изучением
отдельных предметов»
ИНН 1605001185